

MTA-SİSMİK-1 (HORA)'DA 12 GÜN

Esen ÜNÖR

MTA-SİSMİK-1 Gemisi ile Ege Denizinde yaptığım 12 gün süren Radyo-Televizyon Muhabirliği, on yılı aşkın meslek yaşantımın en güzel ve en önemli anlarını yaşattı bana..

Gemi'de iki ayrı meslek grubu çalışmalarını sürdürüyordu. "Yıllarını Deniz'e vermiş gemiciler" ve "Maden Tetkik Arama'nın Teknik Çalışanları".

İki ayrı dünya'nın insanları; Gemiciler ve Teknisyen'ler büyük bir uyum içinde çalıştılar benim gemide bulunduğum günler boyunca..

Çanakkale'den ayrıldığımız 6 Ağustos sabahı Hora'nın arka tarafındaki dev makara'ya sarılı Sismik Kablo'nun denize bırakılışından başlayarak gece-gündüz büyük bir işbirliği içinde çalışmalar sürdürüldü.

Sismik Araştırma için geminin yanlarından denize sarkıtılan su altı patlatıcıları her 12 ve 20 saniyede bir, oldukça büyük bir gürültüyle patlarken çalışmak ve uyumak durumundaydık.. Ancak; iki gün sonra bu patlamalar birlikte yolculuk etmeye alıştığımız normal sesler halini aldı. O kadar ki dönüşümden sonraki bir hafta boyunca uyurken bu gürültüleri kulaklarımda hissettim ve hiç yadırgamadım.

Sismik Araştırmanın yapıışı basit bir anlatılışla şöyleydi: Gemi tarafından çekilen sismik kablo'nun içindeki çok hassas "Mikrofon diyebileceğimiz" kristaller, su altı patlamaları sonucu denizaltında meydana gelen değişiklikleri, aynen bir insan kalbinin elektrosu gibi, hem kâğıt hem de ses bantlarına kaydediyor.. Tüm bu işlemler en son gelişmelerle donatılmış gemideki elektronik beyin aracılığı ile gerçekleştiriliyordu..

Geminin hızı araştırmalar boyunca 4 mil'in üzerine hiç çıkmadı.. MTA-SİSMİK-1'den gönderdiğim haber filmleri ve programları seyredenler hatırlayacaktır, kamu oyununda ilgi uyandıran gelişmeler de oldu Ege Denizi'nde.

Yunanistan Donanmasına ait savaş gemileri ile uçakların yakın takibi Geminin sismik araştırma çalışmalarını ve bu amaçla çalışanları hiç

MTA-Sismik-1 gemisindeki Hükümet Temsilcisi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Aykut Tütümen ve Kaptan Metin Nisancı, Esen Ünör'ün sorularını cevaplandırırken.

etkilemedi. Geldiler, dolaştılar, uçtular ama gemide normal çalışmalarını sürdüren insanlardan başka hiç bir şey göremediler. Bir şey yapabilirler miydi? Bence hayır. Gemide tüm çalışanlar, Yunan gemi ve uçaklarının gelişini değişiklik olarak nitelendiriyordu. Biz siviller onların askerlerine zaman zaman el sallıyorduk.

Sevgili okurlar, Deniz'de yaşam kuralları gerçekten çok ilgi çekici.. Deniz'de yaşayanlar birçok bakımdan daha düzenli, disiplinli ve neşeli insanlar.. Görev daima ön planda geliyor. Ama büyük bir disiplinle gerçekleştirilen bu görev o kadar samimi bir anlayış ve işbirliği içinde yerine getiriliyor ki ben şahsen hayran kaldım.

Bana herkes "— Ne oldu?", "— Petrol bulundu mu?" sorularını soruyor. Şunu tekrar hatırlatmak isterim. MTA-SİSMİK-1 sadece deniz dibi tabakalarının belli özelliklerini saptayan bir araç.. Değerlendirme Ankara'da merkez'de devam ediyor.. Son olarak yapılan resmi açıklamalar kesin sonuçların 1977 yılı başlarında alınacağı şeklinde.

MTA-SİSMİK-1'in Ege Denizi araştırmaları ve Ege Kıta Sahaneliği sorunu Yunanistan tarafından La-Hey Uluslararası Adalet Divanına götürüldüğünde Divan çalışmalarını izlemek üzere ben de La-Hey'e gittim. Türkiye'nin Divan oturumlarına taraf olarak katılmayı kabul etmemesine rağmen çıkan Türkiye açısından olumlu karar, Ege sorununun çözümlenmesi için Teknisyenler düzeyinde devam eden Türk - Yunan görüşmeleri sorunu yeni bir aşamaya getirdi.

MTA-SİSMİK-1'in çalışmalarının başarılı bilimsel buluşlar, Diplomatik çalışmaların da olumlu siyasal sonuçlar getirmesini dilemek gerekiyor.